

การวิเคราะห์และอภิปรายผลข้อมูล

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาและลักษณะการท่องเที่ยว

ในการเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาและลักษณะการท่องเที่ยว ได้พิจารณาแยกกล่าวเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 กล่าวถึง ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ภูมิลำเนา

ส่วนที่ 2 กล่าวถึง ลักษณะการท่องเที่ยว ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์ ลักษณะการเดินทาง การเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเขื่อนศรีนครินทร์ ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว การพักผ่อนและสถานที่พักผ่อน เหตุผลของการเดินทางมาที่เขื่อนศรีนครินทร์ สิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตลอดจน แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวประทับใจ ในจังหวัดกาญจนบุรี

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ศึกษา

1.1 เพศและอายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ จำนวน 500 ราย ปรากฏว่าเป็นนักท่องเที่ยวชายร้อยละ 76 และหญิงร้อยละ 24 หรือกล่าวได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์ส่วนใหญ่จะเป็นชายมากกว่าหญิง โดยมีประมาณ 3 ใน 4 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

ส่วนการพิจารณาของกลุ่มอายุของนักท่องเที่ยงที่ศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยงส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 42.2 มีอายุตั้งแต่ 26-35 ปี รองลงมาร้อยละ 26.8 เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยงที่มีอายุ ระหว่าง 15-25 ปี กลุ่มนักท่องเที่ยงที่มีอายุ 36-45 ปี ร้อยละ 20.8 กลุ่มนักท่องเที่ยงที่มี อายุ 46-60 ปี ร้อยละ 8.4 กลุ่มนักท่องเที่ยงที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี เป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8 และ 1.0 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักท่องเที่ยงที่เดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์ ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มวัยทำงานและวัยเยาวชน

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยงจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	380	76.0
หญิง	120	24.0
รวม	500	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15	4	0.8
15-25	134	26.8
26-35	211	42.2
36-45	104	20.8
46-60	42	8.4
มากกว่า 60	5	1.0
รวม	500	100.0

1.2 สถานภาพสมรส

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นโสดมีร้อยละ 44.0 ผู้ที่สมรสแล้วแต่ยังไม่มียุติกรจำนวนร้อยละ 8.6 ผู้ที่สมรสแล้วและมีบุตรเป็นจำนวนร้อยละ 46.2 ผู้ที่เป็นหม้ายร้อยละ 1.2 กล่าวได้ว่า บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ เป็นที่นิยม เดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวทั้งที่มีและไม่มีครอบครัว

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	220	44.0
สมรสแล้ว (ไม่มีบุตร)	43	8.6
สมรสแล้ว (มีบุตร)	231	46.2
หม้าย	6	1.2
รวม	500	100.0

1.3 อาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการเดินทางมาท่องเที่ยว และการใช้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันทำให้มีการใช้เวลาเพื่อการพักผ่อนที่ต่างกัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ประกอบ ด้วยนักท่องเที่ยวอาชีพต่าง ๆ กัน คือ ข้าราชการ ร้อยละ 28.0 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 6.2 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 24.2 ลูกจ้างธุรกิจ ร้านค้า ร้อยละ 14.6 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 10.6 นักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 12.2 แม่บ้าน ร้อยละ 0.4 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 3.8

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	140	28.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	31	6.2
ธุรกิจส่วนตัว	121	24.2
ลูกจ้างธุรกิจ/ร้านค้า	73	14.6
รับจ้างทั่วไป	53	10.6
นักเรียน นักศึกษา	61	12.2
แม่บ้าน	2	0.4
อื่น ๆ	19	3.8
รวม	500	100.0

1.4 ระดับรายได้

ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวนั้นเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะบ่งชี้ถึงความสามารถในการจ่ายเงินเพื่อการเดินทางไปพักผ่อนหย่อนใจ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวนักศึกษามีระดับรายได้ 4,001-6,000 บาทต่อเดือน มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 25.0 รองลงมาคือ กลุ่มที่มีระดับรายได้ 2,000-4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 23.8 ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวนักศึกษามีรายได้ 8,001-10,000 บาทต่อเดือน และกลุ่มที่ไม่มีรายได้ มีร้อยละ 9.8 เท่ากัน กลุ่มนักท่องเที่ยวนักศึกษามีรายได้ 6,001-8,000 บาท ต่อเดือน มีร้อยละ 9.0 กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน มีร้อยละ 8.2 กลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน มีร้อยละ 7.2 ผู้ที่มีรายได้ 10,001-12,000 บาท ร้อยละ 3.8 และผู้ที่มีรายได้ 12,001-15,000 บาท ร้อยละ 3.4

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวนักศึกษาระดับรายได้ (บาท/เดือน)

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000	41	8.2
2,000-4,000	119	23.8
4,001-6,000	125	25.0
6,001-8,000	45	9.0
8,001-10,000	49	9.8
10,001-12,000	19	3.8
12,001-15,000	17	3.4
มากกว่า 15,000	36	7.2
ไม่มีรายได้	49	9.8
รวม	500	100.0

1.5 ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

โดยทั่วไปการเดินทางไม่ว่าเพื่อวัตถุประสงค์ใด ผู้เดินทางมักจะเลือกเดินทางไปยังที่ใกล้กับภูมิลำเนาตนเองมากที่สุด จากการสอบถามถึงภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เชื่อมศรีนครินทร์ ก็เช่นกัน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดใกล้เคียงและไม่ห่างไกลจากกาญจนบุรีนัก กล่าวคือ เดินทางมาจากกรุงเทพมหานครร้อยละ 40.0 เดินทางมาจากจังหวัดในภาคกลางร้อยละ 44.0 เดินทางมาจากจังหวัดในภาคเหนือร้อยละ 4.8 เดินทางมาจากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 0.6 และเดินทางมาจากจังหวัดในภาคใต้ร้อยละ 4.6

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิลำเนาในแต่ละภาค

ภูมิลำเนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	200	40.0
จังหวัดในภาคกลาง	223	44.0
จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	30	0.6
จังหวัดในภาคเหนือ	24	4.8
จังหวัดในภาคใต้	23	4.6
รวม	500	100.0

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาคในแต่ละจังหวัด

ภูมิภาค (จังหวัด)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	200	40.0
กาญจนบุรี	46	9.2
จันทบุรี	3	0.6
ฉะเชิงเทรา	5	3.0
ชลบุรี	15	3.0
ชัยนาท	1	0.2
นครนายก	1	0.2
นครปฐม	29	5.8
นนทบุรี	40	8.0
ปทุมธานี	9	1.8
ประจวบคีรีขันธ์	3	0.6
ปราจีนบุรี	3	0.6
อยุธยา	8	1.6
เพชรบุรี	6	1.2
ระยอง	6	1.2
ราชบุรี	10	2.0
ลพบุรี	5	1.0
สมุทรปราการ	13	2.6
สมุทรสงคราม	2	0.4
สมุทรสาคร	11	2.2
สระบุรี	1	0.2
สิงห์บุรี	1	0.2
สุพรรณบุรี	4	0.8

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ภูมิลาเนา (จังหวัด)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อ่างทอง	1	0.2
ขอนแก่น	6	1.2
ชัยภูมิ	1	0.2
นครราชสีมา	5	1.0
บุรีรัมย์	6	1.2
มหาสารคาม	1	0.2
ร้อยเอ็ด	1	0.2
ศรีสะเกษ	4	0.8
สกลนคร	1	0.2
อุดรธานี	2	0.4
อุบลราชธานี	3	0.6
กำแพงเพชร	1	0.2
เขียงราย	5	1.0
เขียงใหม่	2	0.4
นครสวรรค์	5	1.0
พะเยา	1	0.2
พิษณุโลก	1	0.2
เพชรบูรณ์	5	1.0
ลำพูน	3	0.6
อุทัยธานี	1	0.2
ชุมพร	3	0.6
ศรีง	1	0.2
นครศรีธรรมราช	7	1.4
นราธิวาส	1	0.2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ภูมิภาค (จังหวัด)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พังงา	1	0.2
ภูเก็ต	1	0.2
ระนอง	1	0.2
สงขลา	6	1.2
สุราษฎร์ธานี	2	0.4
รวม	500	100.0

2. ลักษณะการท่องเที่ยว

2.1 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเยือนศรีนครินทร์

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ บางส่วน เป็นผู้ที่เดินทางมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจโดยตรง แต่บางส่วน เป็นผู้ที่เดินทางผ่านมาและชมบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ อันเป็นผลพลอยได้จากการเดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

จากการสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ศึกษาส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 76.4 เดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยวโดยตรง รองลงไปเป็นอันดับสองคือ การเดินทางมาเพื่อการทัศนศึกษา ร้อยละ 16.0 ส่วนการเดินทางมาเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ กีฬา และอื่น ๆ เช่น การทำกิจกรรมทางศาสนา คิดเป็นร้อยละ 5.2, 0.4 และ 2.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเยือนศรีนครินทร์

วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเยือนศรีนครินทร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่องเที่ยว	382	76.4
ปฏิบัติหน้าที่	26	5.2
กีฬา	2	0.4
ทัศนศึกษา	80	16.0
อื่น ๆ	10	2.0
รวม	500	100.0

2.2 ลักษณะการเดินทาง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับครอบครัวร้อยละ 31.6 นักท่องเที่ยวที่มาของกลุ่มที่ทำงาน ร้อยละ 22.6 นักท่องเที่ยวที่มาด้วยบริษัทนำเที่ยวร้อยละ 3.6 และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาตามลำพังคนเดียวร้อยละ 0.2

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามลักษณะการเดินทาง

ลักษณะการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาตามลำพังคนเดียว	1	0.2
มากับครอบครัว	158	31.6
มากับเพื่อน	210	42.0
มากับกลุ่มที่ทำงาน	113	22.6
มากับบริษัทนำเที่ยว	18	3.6
รวม	500	100.0

2.3 พาหนะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ทำการศึกษาร้อยละส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 68.5 รถเช่าเหมาทัศนอาจรร้อยละ 27.3 ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาโดยรถของบริษัชนำเที่ยวและรถประจำทางคิดเป็นร้อยละ 3.6 และ 0.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามพาหนะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว

พาหนะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	343	68.5
รถประจำทาง	3	0.6
รถบริษัทนำเที่ยว	18	3.6
รถเช่าเหมาทัศนอาจร	136	27.3
รวม	500	100.0

2.4 จำนวนครั้งที่มาเยือนศรีนครินทร์

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนศรีนครินทร์ มีทั้งที่เคยมาเป็นครั้งแรก และ เคยมาแล้วหลายครั้ง จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่า ร้อยละ 45.8 เพิ่งเดินทาง มาเยือนศรีนครินทร์เป็นครั้งแรก ผู้ที่มาเป็นครั้งที่ 2 มีร้อยละ 20.4 ผู้ที่มาเป็นครั้งที่ 3 และมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไปมีร้อยละ 14.4 และ 14.2 ส่วนผู้ที่มาเป็นครั้งที่ 4 มีร้อยละ 5.2

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามจำนวนครั้งที่มา เยือนศรีนครินทร์

จำนวนครั้งที่มาเยือนศรีนครินทร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มา เป็นครั้งแรก	229	45.8
มา เป็นครั้งที่สอง	102	20.4
มา เป็นครั้งที่สาม	72	14.4
มา เป็นครั้งที่สี่	26	5.2
มามากกว่าสี่ครั้งขึ้นไป	71	14.2
รวม	500	100.0

2.5 ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยว เป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ โดยร้อยละ 72.6 ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ศึกษาเดินทางท่องเที่ยว 1-2 วัน อันดับรอง ลงไปคือ การเดินทางท่องเที่ยวแบบไปกลับภายในวันเดียว ร้อยละ 14.8 การเดินทางท่องเที่ยว 3-4 วัน ร้อยละ 9.8 การเดินทางท่องเที่ยวมากกว่า 6 วันขึ้นไป ร้อยละ 2.2 ส่วนการ เดินทางท่องเที่ยว 5-6 วัน มีจำนวนน้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 0.6

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว

ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภายใน 1 วัน	74	14.8
1-2 วัน	363	72.6
3-4 วัน	49	9.8
5-6 วัน	3	0.6
6 วันขึ้นไป	11	2.2
รวม	500	100.0

2.6 การพักแรมและสถานที่พักแรม

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ที่ศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 84.6 ไม่ต้องการพักแรมในบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ จำนวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักแรมในบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ มีเพียงร้อยละ 15.4

ในจำนวนร้อยละ 15.4 ของผู้ที่ต้องการพักแรมในบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์นั้น แจกแจงว่าพักแรมอยู่ในที่พักของเอกชน มีจำนวนร้อยละ 8.2 ส่วนนักท่องเที่ยวที่พักในที่พักของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต มีจำนวนร้อยละ 7.2

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามการพักแรม

การพักแรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พัก	77	15.4
ไม่พัก	423	84.6
รวม	500	100.0

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสถานที่พักแรม

สถานที่พักแรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต	36	7.2
ที่พักของเอกชน	41	8.2
รวม	77	15.4

2.7 เหตุผลของการเดินทางมาที่เขื่อนศรีนครินทร์

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.8 ให้เหตุผลว่าชอบทิวทัศน์ที่สวยงามของบริเวณเขื่อน นอกจากนั้นร้อยละ 19.4 ให้เหตุผลว่า เพราะยังไม่เคยมาที่เขื่อนศรีนครินทร์เลย ร้อยละ 11.4 ให้เหตุผลว่า อยากเห็นสิ่งก่อสร้างที่ไม่เคยเห็น ส่วนนักท่องเที่ยวที่แวะมาเขื่อนศรีนครินทร์เพียงเพราะเป็นทางผ่าน มีร้อยละ 6.2 ร้อยละ 4.0 ให้เหตุผลว่า การเดินทางมาเขื่อนศรีนครินทร์มีความสะดวกในการเดินทางร้อยละ 2.6 มีระยะทางใกล้กับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 1.8 มีที่พักสะดวก และร้อยละ 1.0 กล่าวว่าไม่มีรายจ่ายค่า นอกจากนี่ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น เพื่อการศึกษาและเยี่ยมชมฯ เป็นต้น มีจำนวนร้อยละ 2.8

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามเหตุผลในการเดินทางมาที่เขื่อนศรีนครินทร์

เหตุผลในการเดินทางมา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นทางผ่าน	31	6.2
มีทัศนียภาพสวยงาม	254	50.8
เพราะไม่เคยมาเลย	97	19.4
มีระยะทางใกล้กับที่อยู่อาศัย	13	2.6
มีที่พักสะดวก	9	1.8
มีความสะดวกในการเดินทาง	20	4.0
มีรายจ่ายต่ำ	5	1.0
อยากเห็นสิ่งก่อสร้างที่ยังไม่เคยเห็น	57	11.4
อื่น ๆ	14	2.8
รวม	500	100.0

2.8 สิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์

นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 47.6 มีความเห็นว่า บริเวณเขื่อนและโรงไฟฟ้าเป็นสถานที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงไปคือ ร้อยละ 40.4 ให้ความสำคัญแก่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่มีแพท่องเที่ยวในฐานะ สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมากที่สุด ร้อยละ 7.2 ให้ความสำคัญแก่ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกในฐานะสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมากที่สุด และร้อยละ 4.8 มีความเห็นอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ การให้บริการและเจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่มีอัธยาศัยดี

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์

สิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บริเวณเขื่อนและโรงไฟฟ้า	238	47.6
บริเวณอ่างเก็บน้ำที่มีแพท่องเที่ยวต่าง ๆ	202	40.4
ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก	36	7.2
อื่น ๆ	24	4.8
รวม	500	100.0

2.9 ความสะดวกในการเดินทาง

นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การเดินทางมายังเขื่อนศรีนครินทร์สะดวก มีมากถึงร้อยละ 53.6 รองลงมาเห็นว่า สะดวกที่สุด ร้อยละ 27.2 และไม่สะดวก ร้อยละ 19.2

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามความสะดวกในการเดินทาง

ความสะดวกในการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สะดวกที่สุด	136	27.2
สะดวก	268	53.6
ไม่สะดวก	96	19.2
รวม	500	100.0

2.10 ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่าย 100-500 บาท ร้อยละ 54.8 รองลงมาร้อยละ 17.6 เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เสียค่าใช้จ่าย 501-1,000 บาท และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 100 บาท ร้อยละ 12.4 สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เสียค่าใช้จ่าย 1,001-1,500 บาท และสูงกว่า 2,000 บาทขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 6.2 เท่ากัน และนักท่องเที่ยวที่เสียค่าใช้จ่าย 1,501-2,000 บาท มีร้อยละ 2.8

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100	62	12.4
100-500	274	54.8
501-1,000	88	17.6
1,001-1,500	31	6.2
1,501-2,000	14	2.8
สูงกว่า 2,000	31	6.2
รวม	500	100.0

2.11 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวประทับใจ

จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ศึกษา ร้อยละ 40.0 มีความเห็นว่า เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากที่สุด แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในอันดับรองลงมา ได้แก่ น้ำตกเอราวัณ ร้อยละ 28.2 สะพานข้ามแม่น้ำแคว ร้อยละ 14.4 และน้ำตกไตรโยค ร้อยละ 6.0 นอกนั้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งอื่น ๆ ได้แก่ น้ำตกห้วยขมิ้น เขื่อนเขาแหลม ถ้ำธารลอด ปราสาทเมืองสิงห์ เขื่อนวชิราลงกรณ์ พิพิธภัณฑ์สงคราม ถ้ำละว้า สุสานสทประชาชาติ ฯลฯ เป็นต้น

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวที่น่าประทับใจ

แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	72	14.4
น้ำตกเอราวัณ	141	28.2
เขื่อนวชิราลงกรณ์	4	0.6
น้ำตกไทรโยค	30	6.0
พิพิธภัณฑ์สงคราม	3	0.6
สุสานสหประชาชาติ	2	0.4
เขื่อนศรีนครินทร์	200	40.0
วัดพระแท่นดงรัง	0	0.0
ถ้ำธารลอด	15	3.0
ถ้ำละว้า	3	0.6
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า	1	0.2
ปราสาทเมืองสิงห์	12	2.4
อื่น ๆ	17	3.4
รวม	500	100.0

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้าน เศรษฐกิจสังคมแต่ละตัวแปรกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

การศึกษาในส่วนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ที่ว่าปัจจัยด้าน เศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านระยะทางหรือไม่ อย่างไร โดยการใช้สถิติโคสแควร์และการวิเคราะห์การผันแปรทาง เดียวมาทดสอบสมมติฐาน

1. กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์และตัวแปรที่ศึกษา

1.1 การใช้สถิติโคสแควร์เพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้าน เศรษฐกิจสังคมแต่ละตัวกับตัวแปรด้านระยะทางของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีระยะทางในการเดินทางใกล้และไกล โดยมีระดับของการวัดตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว เป็นระดับกลุ่ม (Nominal Scale)

ตัวแปรด้าน เศรษฐกิจสังคมในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ลักษณะการท่องเที่ยว พาหนะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเยือนศรีนครินทร์ ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว การพักผ่อน สถานที่พักผ่อน เหตุผลของการเดินทางมาเยือนศรีนครินทร์ สิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเยือนศรีนครินทร์ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และจำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง มากับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปรด้านระยะทางในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ระยะทางจากจังหวัด ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงเยือนศรีนครินทร์ ในการวิจัย ค้างนี้ได้แบ่งระยะทางออกเป็น 2 ระยะ คือระยะทางน้อยกว่า 130 กิโลเมตร ถือว่าเป็น ระยะทางใกล้ เนื่องจากใช้เวลาในการเดินทางโดยประมาณไม่เกิน 2 ชั่วโมงครั้ง หากมากกว่า 130 กิโลเมตรขึ้นไปถือว่าเป็นระยะทางที่ไกลจากเยือนศรีนครินทร์ ทั้งนี้โดยถือ เอาระยะทางจากกรุงเทพมหานครถึงเยือนศรีนครินทร์ เป็นเกณฑ์การพิจารณาด้วย

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าในการวิเคราะห์

$$\chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

Σ คือ สัญลักษณ์แสดงการรวมผล

O คือ ค่าเป็นจริง (Observed values)

E คือ ค่าคาดหวัง (Expected values)

χ^2 คือ สัญลักษณ์ของไคสแควร์

$$df = (r-1)(c-1)$$

r คือ จำนวนแถวหรือจำนวนกลุ่มชั้นของตัวแปรที่อยู่ในแถวนอน

c คือ จำนวนสดมภ์หรือจำนวนกลุ่มชั้นของตัวแปรที่อยู่ในคอลัมน์

df คือ อัตราความเป็นอิสระ (degree of freedom)

เมื่อคำนวณค่าของไคสแควร์แล้วนำไปเปรียบเทียบกับค่าของตารางไคสแควร์ โดยหาอัตราความเป็นอิสระเสียก่อน หากค่าที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าที่ได้จากตาราง แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนค่า Sig หรือ SIGNIFICANCE ที่ปรากฏในตารางการวิเคราะห์ผล เป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่แสดงค่าความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ (Null hypothesis) บนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่จริง ซึ่งในการดูว่าจะปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ หรือที่เรียกว่า มีนัยสำคัญหรือไม่นั้น ให้ดูว่าค่า Sig นั้นน้อยกว่าระดับความมีนัยสำคัญหรือไม่ ถ้าน้อยกว่าแสดงว่ามีนัยสำคัญ ถ้ามักกว่าแสดงว่าไม่มีนัยสำคัญ

1.2 การใช้สถิติการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียวเพื่อทดสอบว่าตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมแต่ละตัวจะมีผลให้เกิดความแตกต่างกันของระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวหรือไม่ โดยมีระดับการวัดของตัวแปรต้น คือตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคม เป็นระดับกลุ่ม (Nominal Scale) และระดับของการวัดของตัวแปรตามคือตัวแปรด้านระยะทางเป็นระดับช่วง (Interval Scale)

ตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมที่นำมาพิสูจน์สมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง

ตัวแปรด้านระยะทาง คือ ระยะทางจากจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวถึง เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นกิโลเมตร

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าในการวิเคราะห์

$$F = \frac{\text{Mean Square ระหว่างกลุ่ม}}{\text{Mean Square ภายในกลุ่ม}} = \frac{MS_b}{MS_w} \sim F_{J-1, N-J}$$

$$\text{เมื่อ } MS_b = \frac{SS_b}{J-1} \text{ และ } MS_w = \frac{SS_w}{N-J}$$

J คือ จำนวนกลุ่ม

N คือ จำนวนสมาชิกทั้งหมด

$$SS_b = \sum_{i=1}^J (n_i - 1) S_i^2$$

$$SS_w = \sum_{i=1}^J n_i (\bar{X}_i - \bar{X} \dots)^2$$

เมื่อคำนวณค่า F แล้วนำไปเปรียบเทียบกับค่าของ F ในตารางโดยหา อัตราความเป็นอิสระ คือ J-1, N-J เสียก่อน หากค่าที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าที่ได้จาก ตาราง แสดงว่าแต่ละกลุ่มตัวแปรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนค่า Sig หรือ SIGNIFICANCE ที่ปรากฏในตารางการวิเคราะห์ผล เป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งดูได้จากค่า Sig ว่าน้อยกว่าระดับ ความมีนัยสำคัญหรือไม่ ถ้าน้อยกว่าแสดงว่ามีความแตกต่างกันระหว่างระยะทางในการเดินทาง ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่จำแนกตามสภาพ เศรษฐกิจสังคม

2. สมมติฐานที่ต้องการทดสอบ คือ บัณฑิตด้าน เศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว กล่าวคือบัณฑิตด้าน เศรษฐกิจสังคมจะเป็นตัวกำหนดระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ในที่นี้มีสมมติฐานย่อยดังนี้

- นักท่องเที่ยวชายจะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่านักท่องเที่ยวหญิง
- นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่าจะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า
- นักท่องเที่ยวที่เป็นโสดจะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว
- ผู้ที่รับราชการจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีระยะทางในการเดินทางไกลกว่าผู้ที่ไม่ได้รับราชการ
- นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้สูง จะเดินทางเป็นระยะทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่ำ
- นักท่องเที่ยวที่มีความเห็นว่า มีความสะดวกในการเดินทางมากที่สุด จะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่าผู้ที่มีความเห็นว่าการเดินทางไม่สะดวก
- นักท่องเที่ยวที่เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางน้อยกว่า จะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก
- นักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางด้วยเป็นจำนวนมากกว่า จะเดินทางเป็นระยะทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางมาน้อยกว่า

2.1 เพศกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า ระยะทางในการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวชายและหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชายมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 209.2132 กิโลเมตร และนักท่องเที่ยวหญิง 221.1167 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวชายร้อยละ 57.4 นักท่องเที่ยวหญิงร้อยละ 65.8 มีระยะทางในการเดินทางต่ำกว่า 130 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางที่ใกล้กับเขื่อนศรีนครินทร์ นักท่องเที่ยวชายร้อยละ 42.6 นักท่องเที่ยวหญิงร้อยละ 34.2 มีระยะทางในการเดินทางมากกว่า 130 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางไกลจากเขื่อนศรีนครินทร์ (ตารางที่ 22)

จากการวิเคราะห์ทางสถิติไม่ปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระยะทางในการเดินทาง (Sig = 0.0997) โดยที่นักท่องเที่ยวชายและหญิงมีระยะทางในการเดินทางใกล้เคียงกันจนไม่เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (Sig = 0.6016) จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักท่องเที่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

เพศ	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130 กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
ชาย	218 (57.4)	162 (42.6)	380	100	$\chi^2 = 2.70973$	209.2132	206.8238	Sig = 0.6016
หญิง	79 (65.8)	41 (34.2)	120	100	Sig = 0.0997	221.1167	248.8337	

ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2.2 อายุกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ช่วงที่แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่อายุต่ำกว่า 25 ปี ที่มาที่เขื่อนศรีนครินทร์ มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 160.9493 กิโลเมตร ร้อยละ 72.5 เดินทางมาจากภูมิภาคที่ที่มีระยะทางไม่เกิน 130 กิโลเมตร ร้อยละ 27.5 มีระยะทางในการเดินทางมากกว่า 130 กิโลเมตร ในขณะที่กลุ่มอายุที่มากขึ้นคือ 25 ปีขึ้นไปจะมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 231.5580 กิโลเมตร ซึ่งมากกว่ากลุ่มแรก คือ เมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น ระยะทางในการเดินทางจะมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ ร้อยละของผู้ที่เดินทางระยะทางที่ไกลกว่าจะเพิ่มสูงขึ้น โดยที่ผู้เดินทางระยะไกลกลับมีราคาลดต่ำลง กล่าวคือร้อยละ 54.4 มีระยะทางในการเดินทางไกลร้อยละ 45.6 มีระยะทางในการเดินทางไกล (ตารางที่ 23)

จากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักท่องเที่ยวกับระยะทางในการเดินทาง (Sig = 0.0002) โดยที่ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (Sig = 0.0011) กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่าจะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักท่องเที่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

อายุ	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130 กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
ต่ำกว่า 25 ปี	100 (72.5)	38 (27.5)	138	100.0	$\chi^2 = 13.48854$ Sig = 0.0002	160.9493	175.8241	Sig = 0.0011
25 ปีขึ้นไป	197 (54.4)	165 (45.6)	362	100.0		231.5580	228.5688	

ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

2.3 สถานภาพสมรสกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

จากการพิจารณาสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นโสด มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 176.7818 กิโลเมตร และส่วนใหญ่อ้อยละ 65.9 หรือประมาณ 2 ใน 3 มีระยะทางในการเดินทาง 0-130 กิโลเมตร ที่เหลือร้อยละ 34.1 หรือประมาณ 1 ใน 3 มีระยะทางในการเดินทางมากกว่า 130 กิโลเมตร คือเมื่อระยะทางเพิ่มมากขึ้น นักท่องเที่ยวที่เป็นโสดกลับมีจำนวนและร้อยละน้อยลง

ส่วนนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 239.7964 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางมากกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นโสด และพบว่าร้อยละ 54.3 มีระยะทางในการเดินทางใกล้คือ 0-130 กิโลเมตร และร้อยละ 45.7 มีระยะทางในการเดินทางไกล (มากกว่า 130 กิโลเมตร) (ตารางที่ 24)

ผลจากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับระยะทางในการเดินทาง ($Sig = 0.0086$) โดยที่ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($Sig = 0.0012$) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วจะเดินทางท่องเที่ยวเป็นระยะทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นโสด ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

สถานภาพสมรส	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญของการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130 กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
โสด	145 (65.9)	75 (34.1)	220	100.0	$\chi^2 = 6.90180$ Sig = 0.0086	176.7818	185.3552	Sig = 0.0012
สมรสแล้ว	152 (54.3)	128 (45.7)	280	100.0				

ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

2.4 อาชีพกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาลักษณะการประกอบอาชีพ พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่รับราชการมีระยะทางในการเดินทางใกล้และไกลเป็นจำนวนเท่า ๆ กันคือประมาณร้อยละ 50

ในกลุ่มของผู้ที่ไม่ได้รับราชการ ร้อยละ 64.4 เดินทางเป็นระยะทางใกล้ ร้อยละ 35.6 เดินทางเป็นระยะทางไกล โดยที่นักท่องเที่ยวที่รับราชการมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 264.5965 กิโลเมตร ซึ่งมากกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับราชการซึ่งมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 184.7690 กิโลเมตร และร้อยละ 49.7 เดินทางเป็นระยะทางใกล้ ร้อยละ 50.3 เดินทางเป็นระยะทางไกล (ตารางที่ 25)

ผลจากการวิเคราะห์ทางสถิติ ปรากฏว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะการประกอบอาชีพรับราชการและไม่รับราชการนั้นมีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว (Sig = 0.0015) โดยที่ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (Sig = 0.0001) กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่รับราชการมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับราชการ จึงนับว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของนักท่องเที่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

อาชีพ	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130 กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
รับราชการ	85 (49.7)	86 (50.3)	171	100.0	$\chi^2 = 10.12325$	264.5965	257.2774	Sig = 0.0001
ไม่รับราชการ	212 (64.4)	117 (35.6)	329	100.0	Sig = 0.0015	184.7690	188.2504	

ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

2.5 ระดับรายได้กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า 4,000 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 169.5407 กิโลเมตร ร้อยละ 66.0 เดินทางจากระยะทางไกลไม่เกิน 130 กิโลเมตร ร้อยละ 34.0 เดินทางจากระยะทางไกลเกินกว่า 130 กิโลเมตร กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ 4,000-8,000 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 254.0059 กิโลเมตร ซึ่งมากกว่ากลุ่มแรก กล่าวคือเมื่อระดับรายได้สูงขึ้นจะมีระยะทางในการเดินทางที่ไกลกว่า โดยที่ร้อยละ 51.8 เดินทางจากระยะทางไกล ร้อยละ 48.2 เดินทางจากระยะทางไกล และกลุ่มที่มีระดับรายได้มากกว่า 8,000 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 226.6116 กิโลเมตร ร้อยละ 58.7 เดินทางจากระยะทางไกล ร้อยละ 41.3 เดินทางจากระยะทางไกล (ตารางที่ 26)

จากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่าง ๆ กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ($Sig = 0.0188$) โดยที่ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งสามกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($Sig = 0.0005$) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้สูงจะเดินทางเป็นระยะทางไกลกว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่ำ จึงนับว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

ระดับ รายได้	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
ต่ำกว่า 4,000 บาท	138 (66.0)	71 (34.0)	209	100.0	$\chi^2 = 7.94362$ Sig= 0.0188	169.5407	179.4614	Sig = 0.0005
4,000-8,000 บาท	88 (51.8)	82 (48.2)	170	100.0				
มากกว่า 8,000 บาท	71 (58.7)	50 (41.3)	121	100.0				

ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

2.6 ความสะดวกกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาตามความสะดวกในการเดินทางพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความเห็นว่ามีความสะดวกในการเดินทางมากที่สุด มีระยะทางในการเดินทางไกลร้อยละ 61.8 มีระยะทางในการเดินทางไกลร้อยละ 38.2 โดยที่มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 206.2206 กิโลเมตร ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มที่มีความเห็นว่ามีสะดวกและไม่สะดวก ที่มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 209.1679 และ 230.5957 กิโลเมตร ตามลำดับ และร้อยละ 59.0 ของผู้ที่มีความเห็นว่ามีสะดวกเดินทางมาจากระยะทางไกล ร้อยละ 41.0 เดินทางมาจากระยะทางไกล ร้อยละ 56.4 ของผู้ที่มีความเห็นว่ามีไม่สะดวกในการเดินทาง เป็นผู้เดินทางมาจากระยะทางไกล ร้อยละ 43.6 เดินทางมาจากระยะทางไกล (ตารางที่ 27)

จากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่าความสะดวกในการเดินทางไม่มีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว (Sig = 0.5602) โดยที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความเห็นเกี่ยวกับความสะดวกในการเดินทางต่าง ๆ กันจะมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ยใกล้เคียงกันจนไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (Sig = 0.7715) จึงเท่ากับปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

ความสะดวก ในการเดินทาง	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
สะดวกที่สุด	84 (61.8)	52 (38.2)	136	100.0	$\chi^2 = 2.05912$ Sig = 0.5602	206.2206	212.3551	Sig = 0.7715
สะดวก	158 (59.0)	110 (41.0)	268	100.0		209.1679	217.5049	
ไม่สะดวก	55 (56.4)	41 (43.6)	96	100.0		230.5957	227.6787	

ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2.7 ค่าใช้จ่ายกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการเดินทางพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 183.6905 กิโลเมตร ร้อยละ 63.1 เดินทางจากระยะทางไกล ร้อยละ 36.9 เดินทางจากระยะทางไกล ซึ่งกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาทนี้มีระยะทางเฉลี่ยในการเดินทางไกลกว่ากลุ่มที่มีค่าใช้จ่าย 500 บาทขึ้นไป ที่มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 270.2134 กิโลเมตร และร้อยละ 51.8 เดินทางมาจากระยะทางไกล ร้อยละ 48.2 เดินทางมาจากระยะทางไกล (ตารางที่ 28)

จากการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทาง ($Sig = 0.0160$) โดยที่ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($Sig = 0.0000$) กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางน้อยกว่าจะมีระยะทางในการเดินทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากกว่า จึงนับว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักท่องเที่ยวกับระยะทางในการเดินทาง

ค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
ต่ำกว่า 500 บาท	212 (63.1)	124 (36.9)	336	100.0	$\chi^2 = 5.80012$	183.6905	190.1683	Sig=0.0000
500 บาทขึ้นไป	85 (51.8)	79 (48.2)	164	100.0	Sig= 0.0160	270.2134	255.6521	

ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

2.8 จำนวนนักท่องเที่ยวร่วมเดินทางกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวร่วมเดินทาง พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางต่ำกว่า 5 คน มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 180.0142 กิโลเมตร โดยที่ร้อยละ 70.1 เป็นผู้ที่มีระยะทางในการเดินทางไกล ร้อยละ 29.9 เป็นผู้ที่มีระยะทางในการเดินทางไกล กลุ่มที่มีผู้ร่วมเดินทาง 5-10 คน มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 197.7692 กิโลเมตร โดยที่ร้อยละ 60.6 เป็นผู้เดินทางในระยะไกล ร้อยละ 39.4 เดินทางในระยะไกล และกลุ่มที่มีผู้ร่วมเดินทางมากกว่า 10 คน มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ยมากที่สุดคือ 256.6703 กิโลเมตร โดยที่ร้อยละ 46.5 มีระยะทางในการเดินทางไกล ร้อยละ 53.5 เดินทางในระยะไกล (ตารางที่ 29)

จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวร่วมเดินทางมีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทาง (Sig = 0.0000) โดยที่ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (Sig = 0.0016) กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทาง เป็นจำนวนมากกว่าจะเดินทางในระยะทางไกลกว่านักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางน้อยกว่า จึงนับว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางกับระยะทางในการเดินทาง

จำนวนนักท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทาง	ระยะทางในการเดินทาง		รวม		สถิติ ที่ทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ ของการวิเคราะห์ การผันแปรทางเดียว
	ใกล้ (0-130กม.)	ไกล (มากกว่า 130 กม.)	จำนวน	ร้อยละ				
ต่ำกว่า 5 คน	148 (70.1)	63 (29.9)	211	100.0	2 $\chi^2 = 22.94814$ Sig= 0.0000	180.0142	206.8405	Sig = 0.0016
5-10 คน	63 (60.6)	41 (39.4)	104	100.0		197.7692	210.1662	
มากกว่า 10 คน	86 (46.5)	89 (53.5)	185	100.0		256.6703	226.6643	

ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบโคสแควร์ และการวิเคราะห์การหันแปรพบว่า อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวร่วมเดินทาง มีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว แต่เพศ และความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวไม่มีผลต่อระยะทางในการเดินทางแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมอื่น ๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทาง ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเยือนศรีนครินทร์ ทาหนะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาเยือนศรีนครินทร์ ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว เหตุผลในการเดินทางมาเยือนศรีนครินทร์ แต่ปัจจัยด้านการพักผ่อน สถานที่พักผ่อน ลักษณะการเดินทาง และสิ่งดึงดูดใจที่บริเวณเยือนศรีนครินทร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนศรีนครินทร์แต่อย่างใด (ดูภาคผนวก ก.)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวัดด้านเศรษฐกิจสังคมหลาย ๆ ตัวแปรกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

การศึกษาในส่วนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมหลาย ๆ ตัวกับตัวแปรด้านระยะทาง โดยการใช้สถิติการวิเคราะห์การหันแปรสองทาง และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

1. กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์และตัวแปรที่ศึกษา

ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เศรษฐกิจสังคมหลาย ๆ ตัวกับตัวแปรด้านระยะทาง โดยตัวแปรตามคือ ระยะทางในการเดินทาง (เป็นกิโลเมตร) ของนักท่องเที่ยว ตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ ระดับรายได้ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางจำนวนนักท่องเที่ยวร่วมเดินทาง สำหรับตัวแปรต้นร่วม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการวัดของตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว ปรากฏดังตารางที่ 32

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าในการวิเคราะห์

(ดูจากภาคผนวก ข.)

ตารางที่ 30 ระดับการวัดของตัวแปรที่ศึกษาในการวิเคราะห์การผันแปร และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ตัวแปรที่ศึกษา	ระดับการวัด
<u>ตัวแปรตาม (Dependent Variable)</u>	
ระยะทาง (TRAVELLING DISTANCE)	ระดับช่วง (Interval Scale) ระยะทางจากภูมิลาเนาถึง เขื่อนศรีนครินทร์ เป็นกิโลเมตร
<u>ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)</u>	
ระดับรายได้ (INCOME)	ระดับกลุ่ม (Nominal scale) ได้แก่ 1 = ต่ำกว่า 4,000 บาท 2 = 4,000-8,000 บาท 3 = มากกว่า 8,000 บาท
ความสะดวกในการเดินทาง (ACCESSIBILITY)	ระดับกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่ 1 = สะดวกที่สุด 2 = สะดวก 3 = ไม่สะดวก
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (TRAVELLING COST)	ระดับกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่ 1 = ต่ำกว่า 500 บาท 2 = มากกว่า 500 บาท

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ระดับการวัด
จำนวนนักท่องเที่ยวร่วมเดินทาง (SIZE OF ENTOURAGE)	ระดับกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่ 1 = ต่ำกว่า 5 คน 2 = 5-10 คน 3 = มากกว่า 10 คน
<u>ตัวแปรผันร่วม (Covariates)</u>	
เพศ (SEX)	ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) * ได้แก่ 0 = ชาย 1 = หญิง
อายุ (AGE)	ตัวแปรหุ่น ได้แก่ 0 = ต่ำกว่า 25 ปี 1 = มากกว่า 25 ปี
สถานภาพสมรส (MARITAL STATUS)	ตัวแปรหุ่น ได้แก่ 0 = โสด 1 = ไม่โสด
อาชีพ (OCCUPATION)	ตัวแปรหุ่น ได้แก่ 0 = รับราชการ 1 = ไม่รับราชการ

* ต้องจัดตัวเลขให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เนื่องจากกรรมวิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. สมมติฐาน

แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีข้อสมมติฐานดังนี้

$$y = f (X_1, X_2, X_3, X_4, C_1, C_2, C_3, C_4)$$

ในที่นี้

y = ตัวแปรตาม = ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

X_1 = ตัวแปรอิสระ = ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว

X_2 = ตัวแปรอิสระ = ความสะดวกในการเดินทาง

X_3 = ตัวแปรอิสระ = ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

X_4 = ตัวแปรอิสระ = จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง

C_1 = ตัวแปรผันร่วม = เพศ

C_2 = ตัวแปรผันร่วม = อายุ

C_3 = ตัวแปรผันร่วม = สถานภาพสมรส

C_4 = ตัวแปรผันร่วม = อาชีพ

สมมติฐานในที่นี้คือ ตัวแปรตามระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ขึ้นอยู่กับตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัว ได้แก่ X_1, X_2, X_3, X_4 โดยที่มีตัวแปร C_1, C_2, C_3, C_4 เป็นตัวแปรผันร่วมกล่าวคือ

นักท่องเที่ยวจะเดินทางไกลไกลเพียงใดจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ

จากการทดสอบการผันแปรของระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่ยัง
 เชื่อนศรินครินทร์ พบว่า กลุ่มตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว คือ ระดับรายได้ ความสะดวกในการ
 เดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง เมื่อพิจารณาผลรวมหลัก
 (Main Effects) ปรากฏความสัมพันธ์ หรือมีผลต่อการผันแปรของระยะทางอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ (Sig = 0.028) โดยพบว่าระดับรายได้ (Sig = 0.001) ค่าใช้จ่ายในการ
 เดินทาง (Sig = 0.000) จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง (Sig = 0.000) เป็นตัวแปร
 ที่มีความสัมพันธ์กับระยะทาง ส่วนความสะดวกในการเดินทางเท่านั้น ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับ
 ระยะทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig = 0.799)

สำหรับตัวแปรพันร่วม คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ พบว่า
 ผลรวมหลักของทั้ง 4 ตัวแปรนี้ปรากฏความสัมพันธ์กับระยะทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (SIG =
 0.028) แต่เมื่อแยกพิจารณาทีละตัวพบว่า อาชีพเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระยะทาง (Sig =
 0.020) ส่วนเพศ (Sig = 0.194) อายุ (Sig = 0.794) สถานภาพสมรส (Sig =
 0.334) เป็นตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์การผันแปรของระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มา
เขื่อนศรีนครินทร์

ที่มาของการผันแปร	ผลรวมของ กำลังสอง	อัตรา อิสระ	ค่าเฉลี่ยของ ผลรวม	F	ระดับ นัยสำคัญ
ผลหลักของตัวแปรอิสระ	2,181,075.290	7	311,582.184	7.281	0.000
ระดับรายได้	598,447.540	2	299,223.770	6.992	0.001
ความสะดวกในการเดินทาง	19,168.035	2	9,584.017	0.224	0.799
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	629,474.195	1	629,474.195	14.708	0.000
จำนวนนักท่องเที่ยวร่วม เดินทาง	867,434.467	2	433,717.233	10.134	0.000
ตัวแปรผันร่วม	469,913.461	4	117,478.365	2.745	0.028
เพศ	72,569.780	1	72,569.780	1.696	0.194
อายุ	2,935.797	1	2,935.797	0.069	0.794
สถานภาพสมรส	40,033.029	1	40,033.029	0.935	0.334
อาชีพ	232,810.819	1	232,810.819	5.440	0.020
ปฏิภังการสองทาง	1,004,663.389	18	55,814.633	1.304	0.180
ระดับรายได้ x ความสะดวก ในการเดินทาง	140,712.359	4	35,178.090	0.822	0.512
ระดับรายได้ x ค่าใช้จ่ายใน การเดินทาง	103,794.078	2	51,897.039	1.213	0.298
ระดับรายได้ x จำนวน นักท่องเที่ยวร่วมเดินทาง	212,216.403	4	53,054.101	1.240	0.293
ความสะดวกในการเดินทาง x ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	45,026.536	2	22,513.268	0.526	0.591
ความสะดวกในการเดินทาง x จำนวนนักท่องเที่ยวร่วม เดินทาง	262,379.220	4	65,594.805	1.533	0.192
ค่าใช้จ่าย x จำนวนนักท่องเที่ยว ร่วมเดินทาง	213,255.100	2	106,627.550	2.491	0.084
การผันแปรที่อธิบายได้	4,748,558.826	57	83,308.050	1.947	0.000
การผันแปรที่เหลือ	18,830,571.425	440	42,796.753		
การผันแปรทั้งหมด	23,579,130.251	497	47,442.918		

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ของระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนศรีนครินทร์

ค่าเฉลี่ย = 212.41

ตัวแปรและกลุ่ม	จำนวน ตัวอย่าง	ยังไม่ปรับ		ปรับตัวแปรอิสระ		ปรับตัวแปรอิสระและ ตัวแปรผกผันรวม	
		ค่าเบี่ยงเบน	ETA	ค่าเบี่ยงเบน	BETA	ค่าเบี่ยงเบน	BETA
ระดับรายได้							
ต่ำกว่า 4,000 บาท	208	-42.67		-41.10		-26.82	
4,000-8,000 บาท	170	41.60		38.66		24.90	
มากกว่า 8,000 บาท	120	15.03		16.47		11.20	
			0.17		0.16		0.11
ระดับสะดวกในการเดินทาง							
สะดวกที่สุด	136	-6.18		-0.93		-2.52	
สะดวก	268	-3.24		-3.87		-4.32	
ไม่สะดวก	94	18.19		12.87		15.95	
			0.04		0.03		0.04
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง							
ต่ำกว่า 500 บาท	334	-28.38		-25.81		-26.23	
มากกว่า 500 บาท	164	57.81		52.57		53.42	
			0.19		0.17		0.17
จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง							
ต่ำกว่า 5 คน	210	-32.15		-41.11		-38.03	
5-10 คน	104	-14.64		-12.66		-13.13	
มากกว่า 10 คน	184	44.96		54.08		51.97	
			0.16		0.20		0.19
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสอง (R^2)						0.093	0.112
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R)						0.304	0.335

จากการทดสอบการผันแปรของระยะทาง พบว่า ปฏิกริยาสองทางของตัวแปรทุกตัวที่ศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่อย่างไร จึงสามารถนำไปวิเคราะห์การจำแนกพหุได้ (ดูภาคผนวก ข.)

ผลของการวิเคราะห์การจำแนกพหุพบว่า ระยะทางที่นักท่องเที่ยวทั้งหมดเดินทางมาโดยเฉลี่ยคือ 212.41 กิโลเมตร เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับรายได้ พบว่ากลุ่มที่มีระดับรายได้ต่ำ (ต่ำกว่า 4,000 บาท) จะมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 169.74 กิโลเมตร เมื่อระดับรายได้สูงขึ้นเป็น 4,000-8,000 บาท ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยมากขึ้นเป็น 254.01 กิโลเมตร และเมื่อระดับรายได้สูงขึ้นอีกเป็นกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 8,000 บาท พบว่า มีระยะทางที่เดินทางมาเฉลี่ย 227.44 กิโลเมตร จึงกล่าวได้ว่า ผู้ที่มีระดับรายได้ปานกลางจะเดินทางเป็นระยะทางไกลกว่ากลุ่มอื่น ๆ

เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรอิสระอื่นได้แก่ ด้านความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง ระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยจะเป็น 171.31, 251.07, 228.88 กิโลเมตร ตามลำดับของกลุ่มรายได้ต่ำ (4,000 บาท) ปานกลาง (4,000-8,000 บาท) สูง (มากกว่า 8,000 บาท) ตามลำดับ หลังจากปรับตัวแปรอิสระหรือควบคุมตัวแปรอื่น ๆ แล้ว พบว่า ระดับรายได้สามารถอธิบายการผันแปรของระยะทางในการเดินทาง ได้ลดลงจากเดิมคือ ร้อยละ 17 (ETA = 0.17) เป็นร้อยละ 16 (BETA = 0.16) และเมื่อปรับหรือควบคุมด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรผันร่วมคือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพแล้ว ความสามารถของรายได้ ในการอธิบายระยะทาง ยังคงลดลงคือเป็นร้อยละ 11 (BETA = 0.11) โดยมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 185.59 กิโลเมตร สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า 4,000 บาท 237.31 กิโลเมตร สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ 4,000-8,000 บาท และ 223.61 กิโลเมตร สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้มากกว่า 8,000 บาท ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสะดวกในการเดินทาง ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความเห็นว่าสะดวกที่สุด สะดวก และไม่สะดวก พบว่า กลุ่มที่กล่าวว่าไม่สะดวก มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 230.60 กิโลเมตร กลุ่มที่กล่าวว่าสะดวก มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 209.17 กิโลเมตร และกลุ่มที่กล่าวว่าสะดวกที่สุด มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 206.22 กิโลเมตร เมื่อปรับค่าตัวแปรอิสระแล้ว พบว่า กลุ่มที่มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ยสูงสุดคือ 225.08 กิโลเมตร ได้แก่ กลุ่มที่กล่าวว่าไม่สะดวก รองลงมาคือ กลุ่มที่กล่าวว่าสะดวกที่สุด 211.48 กิโลเมตร และสะดวก 208.44 กิโลเมตร ส่วนอัตราความสามารถของความสะดวกในการเดินทาง ในการอธิบายการผันแปรของระยะทางลดลงจากร้อยละ 4 ($ETA = 0.04$) เป็นร้อยละ 3 ($BETA = 0.03$)

หลังจากที่ควบคุมทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรผันร่วมแล้ว ความสามารถของตัวแปรความสะดวกในการเดินทางในการอธิบายการผันแปรของระยะทาง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4 ($BETA = 0.04$) เท่ากับเมื่อยังไม่มี การปรับหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ แต่ระยะทางในการเดินทางโดยเฉลี่ยของกลุ่มที่กล่าวว่าไม่สะดวก ยังคงสูงกว่าอีก 2 กลุ่ม คือ 228.36 กิโลเมตร และ 209.89 กิโลเมตร สำหรับกลุ่มที่กล่าวว่าสะดวกที่สุด และ 208.09 กิโลเมตร สำหรับกลุ่มที่กล่าวว่าสะดวก

ตัวแปรอิสระด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เมื่อพิจารณาโดยที่ยังไม่มีการควบคุมตัวแปรใด ๆ กลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 184.03 กิโลเมตร กลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 500 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 270.22 กิโลเมตร เมื่อปรับค่าตัวแปรอิสระ พบว่า กลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาท มีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 186.60 กิโลเมตร ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 500 บาท ซึ่งมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ย 264.98 กิโลเมตร ส่วนความสามารถของตัวแปรค่าใช้จ่ายในการเดินทางสามารถอธิบายการผันแปรของระยะทาง ลดลงจากร้อยละ 19 ($ETA = 0.19$) เป็นร้อยละ 17 ($BETA = 0.17$)

หลังจากปรับหรือควบคุมทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรผันร่วมแล้วความสามารถของค่าใช้จ่ายในการเดินทางสามารถอธิบายการผันแปรของระยะทาง มีค่าเท่ากับ เมื่อปรับตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียวคือร้อยละ 17 ($BETA = 0.17$) และระยะทางในการเดินทางเฉลี่ยของกลุ่มที่มี

รายจ่ายมากกว่า 500 บาทยังคงสูงกว่ากลุ่มที่มีรายจ่ายต่ำกว่า 500 บาทเช่นเดิม (265.83 และ 186.18 กิโลเมตร)

เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางมากับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยที่ยังมิได้ปรับค่าใด ๆ ระยะทางในการเดินทางโดยเฉลี่ยของกลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางมากกว่า 10 คน เป็น 257.37 กิโลเมตร กลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทาง 5-10 คน เป็น 197.77 กิโลเมตร และกลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางต่ำกว่า 5 คนเป็น 180.26 กิโลเมตร หลังจากปรับค่าตัวแปรอิสระ พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางมากกว่า 10 คนขึ้นไปยังคงมีระยะทางในการเดินทางโดยเฉลี่ยสูงสุดคือ 266.49 กิโลเมตร รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทาง 5-10 คน คือ 199.75 กิโลเมตร และกลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางต่ำกว่า 5 คน คือ 171.30 กิโลเมตร ความสามารถของตัวแปรด้านจำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทาง ในการอธิบายการผันแปรของระยะทางสูงขึ้นจากเมื่อยังมิได้ปรับค่าใด ๆ คือจากร้อยละ 16 ($ETA = 0.16$) เป็นร้อยละ 20 ($BETA = 0.20$)

หลังจากปรับหรือควบคุมทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรผันร่วมแล้ว ความสามารถของตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางในการอธิบายการผันแปรของระยะทาง ลดลงจากร้อยละ 20 ($BETA = 0.20$) เป็นร้อยละ 19 ($BETA = 0.19$) โดยที่ระยะทางในการเดินทางโดยเฉลี่ยของกลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทางมากกว่า 10 คน เป็น 264.38 กิโลเมตร รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีจำนวนผู้ร่วมเดินทาง 5-10 คนและต่ำกว่า 5 คนตามลำดับ โดยมีระยะทางในการเดินทางเฉลี่ยเท่ากับ 199.28 และ 173.38 กิโลเมตร

จากการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคม คือ รายได้ ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางมากับผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรด้านระยะทางได้ร้อยละ 9.3 ($R^2 = 0.093$) แต่เมื่อได้นำตัวแปรผันร่วม คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ เข้ามาร่วมพิจารณาคด้วย จะสามารถอธิบายการผันแปรได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11.2 ($R^2 = 0.112$) โดยที่ค่าเฉลี่ยรวมของระยะทางที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาทั้งหมด เป็น 212.41 กิโลเมตร

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อระยะทางในการเดินทาง
ของนักท่องเที่ยว เรียงตามลำดับได้ดังนี้คือ จำนวนนักท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางมากับผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีผลต่อระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมากที่สุด (BETA = 0.19)
รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (BETA = 0.17) ระดับรายได้ (BETA = 0.11)
และความสะดวกในการเดินทาง (BETA = 0.04) ตามลำดับ